

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	20-1/25-14970-010
Otsuse kuupäev	24. apr 2026
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Citybee Eesti OÜ, 14646800
Tarbija nõue	Leppetrahvi tühistamine
Asja läbivaatamise aeg	21. apr 2026

Resolutsioon:

Jätta tarbija nõue 500 euro suuruse trahvinõude tühistamiseks rahuldamata.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Kaebuse kohaselt broneeris tarbija kauplejalt väikebussi ajavahemikuks 17.07.2025–18.07.2025 telefoni teel, kuna kaupleja mobiilirakendus ei võimaldanud sel hetkel broneerimist. Telefoni teel lepiti kokku hinnas EUR 170 rendi eest ning EUR 39 piiriülese kasutamise tasu eest 24 tunni kohta. Kauplejat teavitati broneerimise käigus, et sõiduk jäetakse Lätti. Sõiduki rentimise eesmärk oli 3-kuuse lapse asjade transport Tallinnast Riiga. Sõiduk anti tarbijale üle 17.07.2025 kell 11.30. Tarbija sisenes Lätti 17.07.2025 kell 19.38. Sel ajal ei saanud tarbija kauplejalt ühtegi kõnet, sõnumit ega hoiatust. 18.07.2025 kell 11.30 tagastas tarbija sõiduki Riias Spice kaubanduskeskuse lähedal. Tagastamine kinnitati kaupleja Läti esinduse poolt. Kaebuse kohaselt teatas kaupleja 08.09.2025 tarbijale, et tarbijal on tasumata EUR 500 suurune trahv, viidates arvele FCBEE00126, mis väidetavalt puudutab Lätis tasumata „kaubaveo teekasutustasu“. Enne seda ei olnud tarbijat ligikaudu 1,5 kuu jooksul teavitatud ühestki rikkumisest, tasust ega võimalikust nõudest. Kaupleja viitas SMS-ile, mis pidi olema saadetud 17.07.2025 kell 19.35, kuid tarbija kinnitab, et sellist sõnumit ei ole kunagi kätte saanud. Kaebuse kohaselt ei ole kaupleja esitanud tõendeid selle kohta, et EUR 500 suurune summa oleks tasutud Läti ametiasutustele, ega kehtivat ametlikku trahviteadet. Esitatud dokumendis sisalduv QR-kood ja viide ei ole kehtivad. Lepingu sõlmimisel ei teavitatud kaupleja tarbijat võimalikest täiendavatest tasudest, mis võiksid kaasneda Lätis sõitmise või sõiduki tagastamisega. Samuti ei teinud kaupleja mõistlikke pingutusi tarbijaga ühenduse võtmiseks, kuna ei saadetud korduvaid e-kirju, ei helistatud ega edastatud teavitusi rakenduse kaudu. Tarbija on täheldanud vastuolusid kaupleja suhtluses, sealhulgas erinevate e-posti aadresside, allkirjade ja telefoninumbrite kasutamist ning enneaegseid viiteid võlanõuete sissenõudmisele. Kaebuse kohaselt leiab tarbija, et kaupleja on tegutsenud hooletult ja eksitavalt.

Kaupleja seisukoht:

Kliendi väitel ei tegutsenud Ettevõtte vastutustundlikult ega teinud mõistlikke pingutusi, et teavitada Klienti tema kohustusest tasuda Lätis teemaksu. Selle tulemusena määrati Ettevõttele 500 euro suurune rahatrahv ning Ettevõtte palus Kliendil trahvisumma hüvitada. Klient väidab, et teda ei teavitatud vastavast kohustusest, ning keeldub Ettevõttele tekitatud kahju hüvitamisest. Ettevõtte ei nõustu Kliendi nõudega.

Klient ja CityBee on sõlminud lepingu ning Klient on kinnitanud, et on tutvunud kasutustingimustega ja nõustub nendega (<https://citybee.ee/ee/kasutustingimused/>). Kasutustingimused kehtivad Kliendi suhtes alates nendega nõustumisest. Kasutustingimuste lahutamatuks osaks on hinnakiri, mis on avaldatud Ettevõtte veebilehel <https://citybee.ee/ee/lisatasud> ning CityBee rakenduses ja mis sisaldab trahve, kahjusummasid, muid makse ja tasusid. Kõigi nimetatud toimingute sooritamiseга sõlmis Klient Ettevõttega sõiduki renditeenuse osutamise lepingu.

Kuna Ettevõtte sai Läti asutuselt Celu satiksmes drosibas direkcija 500 euro suuruse trahvinõude, tasus Ettevõtte nimetatud trahvi. Vastavalt kasutustingimuste punktile 7.35 vastutab selle trahvi eest kasutaja, mistõttu palus Ettevõtte Kliendil trahvisumma hüvitada.

Kliendi väide, et Ettevõtte oleks pidanud teda teavitama teemaksu tasumise kohustusest, ei ole põhjendatud. Esiteks ei ole Ettevõttel võimalik ega kohustust teavitada kliente erinevate riikide liiklusreeglitest. Välisriiki reisides võtab klient endale kõik sellega seotud riskid ning on kohustatud järgima vastava riigi liiklusreegleid. Ettevõtte ei teavita kliente eri riikides kehtivatest kiiruspiirangutest, parkimisreeglitest ega muudest liiklusnõuetest. Nende järgimine on sõiduki juhi kohustus. Teiseks, Läti sisenemisel on tee äärde paigaldatud suur teabetahvel, mis teavitab selgelt teemaksu kohaldumisest. Kolmandaks, Ettevõtte püüdis Kliendiga ühendust võtta. Kuna Klient ei vastanud telefonikõnedele, saatis Ettevõtte talle sõnumi.

Kliendi väide, et ta ei kasuta telefoni sõidu ajal, on vastuolus tema argumendiga, mille kohaselt oleks Ettevõtte pidanud teda täiendavalt teavitama teemaksu tasumise kohustusest. Ettevõtte rõhutab, et ta on teinud kõik vajalikud toimingud vastavalt kasutustingimustele Kliendi teavitamiseks Lätis kehtivast teemaksust, kuid sõiduki kasutaja vastutab ise iga riigi liiklusnõuete täitmise eest sõiduki (nii enda kui renditud) kasutamisel ning peab järgima kõiki konkreetses riigis kehtivaid õigusakte. Ettevõtte ei nõustu Kliendi nõudega ning on seisukohal, et vastavalt kasutustingimuste punktile 7.35 on Klient kohustatud trahvisumma hüvitama. Eeltoodut arvestades ei nõustu Ettevõtte Kliendi nõudega ega näe võimalust vaidluse lahendamiseks muul viisil.

Komisjoni põhjendus:

Kõiki menetluses esitatud tõendeid kogumis hinnates leiab komisjon, et tarbija oli CityBee teenuse olemasolev kasutaja, kelle suhtes kohaldasid CityBee kasutustingimused. Poolte vahel oli küll sõlmitud konkreetse reisi kohta eraldi hinnakokkulepe, kuid ei ole tõendatud, et selle kokkuleppega oleks välistatud tarbija kohustus järgida teisi tüüptingimusi, millest tulenevalt lasub tarbijal kohustus ka kohalikke seaduse järgida sh teekasutustasude maksmine.

Materjalidest nähtub, et tarbija pöördus 2025. aasta juulis CityBee poole väikebussi kasutamiseks marsruudil Tallinn–Riia. Tarbija väitel toimus broneerimine telefoni teel, kuna mobiilirakendus ei võimaldanud sel hetkel broneerimist. Pooled leppisid kokku renditasus 170 eurot ja 39 euro suuruses piiriülese kasutamise tasus. Sõiduk anti tarbijale üle 17.07.2025 kell 11.30 ning tarbija tagastas selle 18.07.2025 Riias. Tarbija nõue käesolevas asjas seisneb 500 euro suuruse hilisema nõude tühistamises

Tarbija enda avaldusest nähtub ühtlasi, et ta oli CityBee teenust varem kasutanud. Tema esitatud sõnumisisu järgi on CityBee saatnud talle varem teateid piiriületuse kohta ning samal kuval sisaldub teade „Your driving licence has been successfully approved” kuupäevaga 7.08.2023. Samast sõnumist nähtub ka varasem 39 eurose cross-country fee teade ning 17.07.2025 kell 19.39 kuvatud CityBee piiriületuse teade. Seega ei ole tegemist isikuga, kes kasutas CityBee teenust esmakordselt ja väljaspool olemasolevat konto- ning rakendusepõhist teenuskeskkonda.

Läti ametiasutuse 18.07.2025 otsusest nr PP00975180 nähtub, et sõidukiga Ford Transit, registreerimisnumbriga NI3592, fikseeriti 17.07.2025 kell 20.32 teekasutustasu nõude rikkumine maanteel A1. Otsus oli adresseeritud SIA-le CITYBEE LATVIJA ja sellega määrati 500 euro suurune rahatrahv. Otsuses on viidatud, et teekasutustasu kohaldub sõidukitele täismassiga üle 3000 kg ning teatud sõidukikoosseisudele üle 3500 kg. Sama üldreegel tuleneb ka Läti CSDD ametlikust teabest teekasutustasu kohta.

Maksekvitüügist nähtub, et SIA CITYBEE LATVIJA tasus selle trahvi 23.07.2025 summas 500 eurot ning lisaks 1,02 euro suuruse menetlusteenuse tasu. Eraldi kompensatsiooniarvest nähtub, et CityBee Latvija SIA esitas CityBee Eesti OÜ-le 500 euro suuruse nõude sõiduki NI3592 ja trahvi WE2565930505 alusel. Maksekorraldusest omakorda nähtub, et CityBee Eesti OÜ tasus 27.08.2025 CityBee Latvijale 500 eurot. Seega ei ole 500 euro suurune nõue hüpoteetiline, vaid põhineb ametlikul trahviotsusel ja tegelikult tehtud maksel.

Tarbijavaidluste komisjon ei ole pädev kontrollima Läti trahviotsuse õiguspärasust haldusmenetluse tähenduses. Käesolevas menetluses hinnatakse üksnes tarbija ja kaupleja vahelise lepingulise suhte pinnalt, kas 500 euro nõue on põhjendatud ning kas tüüptingimused on siduvad.

CityBee kasutustingimuste järgi tekib kasutaja ja ettevõtte vaheline lepinguline suhe konto loomisest. Tingimused sätestavad muu hulgas, et enne sõiduki broneerimist peab kasutaja tutvuma teenuse hindade, hinnakirja ja muude broneerimistingimustega ning broneeringu kinnitamisel loetakse, et kasutaja on nendest teadlik ja on nendega nõustunud.

Võlaõigusseaduse § 37 lg 1 järgi on tüüptingimused lepingu osaks, kui tingimuse kasutaja neile enne lepingu sõlmimist või sõlmimise ajal selgelt viitas ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada. Sama paragrahvi lg 2 lubab eelnevalt kokku leppida, et tüüptingimused kehtivad teatud liiki lepingutele. VÕS § 38 järgi kehtib tüüptingimusega vastuolu korral eraldi kokkulepitud tingimus ning VÕS § 39 järgi tõlgendatakse tüüptingimust nii, nagu mõistlik teine lepingupool seda samadel asjaoludel mõistma pidi; kahtluse korral tõlgendatakse tingimust kasutaja kahjuks. Riigikohus on samuti selgitanud, et tüüptingimusi tuleb kahtluse korral tõlgendada tingimuse kasutaja kahjuks.

Komisjon nõustub sellega, et telefoni teel sõlmitud konkreetse broneeringu puhul oli poolte vahel eraldi kokku lepitud vähemalt renditasu 170 eurot ja 39 euro suurune piiriülese kasutamise tasu. See erikokkulepe prevaleerub tüüptingimuste ees üksnes selles ulatuses, milles see sisult sõlmiti. Menetluses puudub aga usaldusväärne tõend selle kohta, et pooled oleksid eraldi kokku leppinud, et nimetatud 170 + 39 eurose paketi on hõlmatud ka Läti avalik-õiguslik teekasutustasu (muud maksud) või selle tasumata jätmisest tulenev võimalik rahatrahv.

CityBee kasutustingimuste punkt 7.30 sätestab, et kasutaja peab ise maksma kaubasõidukitele teede kasutamise eest kehtestatud teekasutustasu. Punkt 7.29 kohaselt kannab kasutaja kõik riigi poolt liikluseeskirjade rikkumise eest määratud trahvid ning punkt 7.35 järgi kannab kasutaja kõik haldus- või muud liiki trahvid, maksud, tasud ja muud summad, mis tulenevad sõiduki ebaõigest või ebaseaduslikust kasutamisest või õigusaktide rikkumisest, ning kui need nõutakse sisse ettevõttelt, on ettevõttel regressiõigus need kasutajalt tagasi nõuda. Need tingimused on sõnastatud selgelt ja eristavad ettevõtte enda tasusid avalik-õiguslikest kohustustest.

Komisjon hindas ka seda, kas nimetatud tingimused võiksid olla tarbijat ebamõistlikult kahjustavad. VÕS § 42 järgi on tüüptingimus tühine, kui see kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, ning direktiiv 93/13/EMÜ näeb ette, et standardtingimuste õigluse hindamisel tuleb arvestada teenuse laadi, lepingu sõlmimise asjaolusid ja kõiki lepingu tingimusi. Käesolevas asjas ei näe komisjon, et punktid 7.29, 7.30 ja 7.35 tekitaksid sellise olulise tasakaalutuse, mis muudaks need sätted tühiseks. Need ei näe ette meelevaldset leppetrahvi, vaid panevad kasutajale kohustuse kanda tema sõiduki kasutamisest tulenevad avalik-õiguslikud tasud ja sanktsioonid ning võimaldavad ettevõttel tagasi nõuda summa, mille ettevõtte on pidanud selle tõttu ise maksma. Lisaks on kaupleja tõendanud nii ametliku trahvi olemasolu kui selle tegeliku tasumise.

Tarbija viitas oma materjalides ka CityBee kodulehe abilehe kuvale, mille kohaselt saab sõita Balti riikides „without any additional fees”. Komisjon leiab, et see viide ei muuda käesoleva asja tulemust. Nähtub samadest materjalidest, et tarbija enda varasemas kasutusajaloos esinesid eraldi piiriületuse tasu teated, ning tarbija on ka ise tunnistanud 39 euro suuruse piiriülese kasutamise tasu kokkulepet. Kolmandaks näeb CityBee tingimuste punkt 1.5 ette, et konkreetse sõiduki hinnad ja broneerimistingimused prevaleerivad kodulehe üldinfo ees. Seega ei saa sellest üldisest veebitekstist järeldada, et ettevõtja võttis enda kanda ka Läti riikliku teekasutustasu või võimaliku halduskaristuse.

Tarbija on rõhutanud ka seda, et kaupleja ei teavitanud teda piisavalt kiiresti või piisavalt selgelt. Komisjon märgib, et toimikust nähtub vähemalt see, et tarbija sai 17.07.2025 CityBee sõnumi kaudu piiriületusega seotud teate ning kaupleja on omalt poolt esitanud ekraanipildi teatega, mille sisuks on kaubiku osas tasuda vastav maks. Ka juhul, kui kaupleja teavitamine ei olnud korrektne, ei kõrvalda see automaatselt tarbija lepingulist kohustust kanda tema sõiduki kasutamisega seotud teekasutustasu ja sellest tulenev rahatrahv, kui selline tingimus on lepingus kehtivalt kokku lepitud ja tegelik kulu on tõendatud. Käesolevas asjas on 500 euro tegelik kulu tõendatud.

Tarbija vastuväide, et sõidukil olid Läti numbrimärgid ja seetõttu ei saanud tal endal teekasutustasu kohustust tekkida, ei ole samuti põhjendatud. Läti ametliku teabe kohaselt sõltub teekasutustasu kohaldumine sõiduki liigist ja täismassist ning asjaolust, et kasutatakse nimetatud teelõike, mitte sellest, kas sõiduk on registreeritud Lätis või mõnes teises riigis. Ka ametlik trahviotsus on antud just sõiduki NI3592 kasutamise tõttu 17.07.2025 kell 20.32 maanteel A1. Samuti ei nähtu menetlusmaterjalidest, et lapse asjade vedu või muud tarbija viidatud isiklikud asjaolud oleksid loonud sellest kohustusest erandi.

Kõiki menetluses esitatud tõendeid kogumis hinnates leiab komisjon, et tarbija oli CityBee teenuse olemasolev kasutaja, kelle suhtes kohaldusid CityBee kasutustingimused. Poolte vahel oli küll sõlmitud konkreetse reisi kohta eraldi hinnakokkulepe, kuid ei ole tõendatud, et selle kokkuleppega oleks välistatud tarbija kohustus kanda Läti teekasutustasu või sellest tulenev 500 euro suurune rahatrahv. CityBee kasutustingimuste punktid 7.29, 7.30 ja 7.35 annavad kauplejale regressiõiguse ning kaupleja on tõendanud nii ametliku trahvi olemasolu kui ka selle tegeliku kandmise. Sellest tulenevalt puudub alus lugeda 500 euro suurune nõue põhjendamatuks.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/